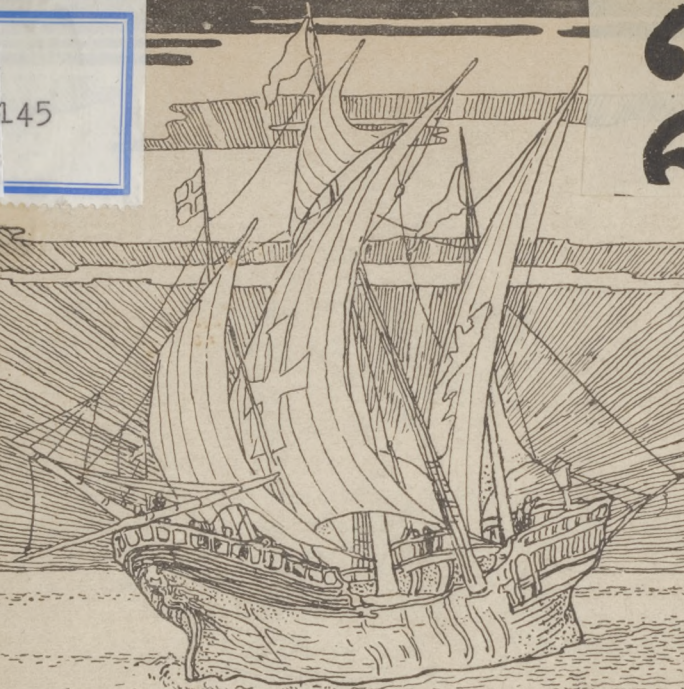


Res. ca. V. d. Schrijver.

1997
A
145
3128

2



BIBLIOTHEEK
VAN DE 2^e KAMER DER
STATEN-GENERAAL

• VRAGEN
VAN DEN DAG •

• Populair Tijdschrift •

• Onder Hoofdredactie van

• D^r H. BLINK •

• AMSTERDAM •
S. L. van Looy & H. GERLINGS

BIBLIOTHEEK KITLV



0190 8373

15932341X

HET KIESRECHT IN CURAÇAO EN DE AFSCHIEDING
VAN DE EILANDEN BOVEN DEN WIND VAN
DE KOLONIE.

Het bespreken van maatregelen van bestuur, waarvan alleen het gerucht in omloop is, dat plannen te hunner uitvoering bestaan, mag doorgaans voorbarig heeten. Waar de waarschijnlijkheid van het bestaan zulker plannen echter versterkt wordt door het antecedent, dat zij punten van discussie uitgemaakt hebben en hunne uitvoering door velen gewenscht wordt; waar hoogst gewichtige gevolgen aan die uitvoering verbonden zijn; waar het bespreken daarvan, te geschikter tijd en plaats vele bezwaren oplevert — daar mag men eene uitzondering toelaten. Dit nu, vermeenen wij, is juist het geval met het onderhavig onderwerp. Men beweert, ten rechte of ten onrechte — het publiek verkeert te dien opzichte in volkomen duisternis — dat er bij het Bestuur plannen bestaan tot invoering van het kiesrecht in de kolonie Curaçao en tot het vereenigen der eilanden St. Martin, St. Eustatius en Saba onder één gezaghebber, met plaatsing dier eilanden onder het hoofdbestuur of van Curaçao, of van het moederland. Het toekennen van kiesrecht aan Curaçao's bevolking is onder het vorig ministerie in behandeling geweest; het is publiek besproken geworden 1) en wordt door velen verlangd; de uitvoering van zulk een maatregel, zoowel als eene afscheiding van de eilanden boven den wind, hoe onschuldig deze laatste er ook uitzie, zullen voor de kolonie hoogst gewichtige en gedeeltelijk onherstelbare gevolgen hebben, en de afstand, die de kolonie van het moederland scheidt, gepaard aan de onbekendheid, waarin de groote menigte verkeert omtrent de plannen van het Bestuur, waardoor zij uitgevoerd of tenminste tot een begin van uitvoering gekomen kunnen zijn, voor en alear men in de kolonie omtrent hun bestaan zekerheid heeft, maken het moeielijk, zoo niet onmogelijk, het voor en tegen daarvan te rechter tijd uit de kolonie zelve te bespreken. Het spreekwoord van het verdrongen

1) Zie o. a. de opstellen der heeren H. Pyttersen Tzn. en H. J. Boog in het maandschrift »Vragen des Tijds» van Nov. 1893 en Juni 1894.



kalf moge dan ook de misschien ontijdige verschijning van dit opstel ter verschooning dienen.

De koloniale huishoudelijke begrooting over het dienstjaar 1895 heeft veel van zich doen spreken. Sinds 1882 was men dan ook van zorgen vrij geweest en hadden de inkomsten der kolonie of de batige saldo's van vroegere jaren de uitgaven steeds gedekt. Thans echter is de bron uitgeput en bij het vaststellen der begrooting voor 1895 stond men voor het feit, om óf weer een beroep te doen op Nederland's schatplichtigen, óf verhooging van belastingen in te voeren. Tot het laatste werd *volens volens* besloten: de K. R. nam de wetsontwerpen tot verhooging van het invoerrecht en den accijns aan. Dat dit ontevredenheid verwekt heeft, voornamelijk onder den handelsstand, en dat men aandringt op bezuiniging, is niet te verwonderen. Men maakt er den K. R. een verwijt van, dat hij zijne goedkeuring hechtte aan te hooge opvoering der uitgaven. Van zijn kant beweert de K. R. niet op de hoogte geweest te zijn van den slechten stand der geldmiddelen. Meer dan ooit praat thans de een het den ander na: geef ons het recht, onze leden van den K. R. zelf te kiezen; geef ons meer invloed op de behartiging onzer eigen zaken, en de koloniale geldmiddelen zullen beter beheerd en het welzijn der kolonie beter bevorderd worden. 1)

1) Men vergelijkt vrij algemeen de landraden op *de eilanden* — een geijkte uitdrukking op Curaçao, waarmee men Bonaire, Aruba, St. Martin, St. Eustatius en Saba bedoelt — ten onrechte met den K. R. De heer Pyttersen Tz. doet zulks ook, wanneer hij zegt: »dat er aanleiding bestaat te overwegen, of niet aan de ingezetenen van het eiland Curaçao het recht behoort te worden toegekend, de leden van den K. R. te kiezen, hun dezelfde bevoegdheid te verleenen, welke aan de bewoners der onderhoorige eilanden, door de benoeming van landraden is toegekend.» (Vragen des Tijds. Nov. 1893).

Het recht, om landraden te kiezen, kan echter geenszins gelijk gesteld worden met het recht, om leden van den K. R. te kiezen. De landraden toch hebben hoegenaamd geen stem in de belangrijkste aangelegenheid der kolonie, n.m. het beheer der geldmiddelen, zelfs niet in dat hunner eigen eilanden, welk beheer geheel aan den K. R. overgelaten is. Evenals de K. R. hebben zij de bevoegdheid tot het maken van plaatselijke keuren, doch de K. R. heeft bovendien de bevoegdheid tot het maken van wetten, verbindend voor de geheele kolonie. De »overige» eilanden zijn geenszins, zooals de heer Pyttersen ze noemt, onderhoorige eilanden. Elk eiland maakt een integreerend deel der kolonie uit. Terwijl nu de ingezetenen der eilanden het recht hebben lieden te kiezen, die alleen de belangen van hun eigen eiland voorstaan en wetten maken, uitsluitend voor één eiland van kracht, doch die volstrekt geen invloed hebben op de administratie der geldmiddelen van hun eiland, zou den Curaçonaars door het kiezen van leden van den K. R., niet alleen het recht, om de belangen van het eiland Curaçao zelve te behartigen worden toegekend, doch tevens het uitsluitend recht, om wetten vast te stellen voor andere eilanden dan het hunne en om over de inkomsten van *alle* eilanden naar eigen goedgeunden te beschikken. Men ziet het, de vergelijking gaat niet op.

Beantwoordt de K. R. dan niet aan zijn doel? Is hij niet, zooals het reglement op het beleid der regeering gewild heeft, het wetgevend lichaam der kolonie? Worden Curaçao's belangen niet naar behooren door den K. R. voorgedragen en de geldmiddelen der kolonie niet naar behooren geadministreerd? Men beweert van niet. Men wil, dat de K. R. voor het meerendeel bestaat uit lieden, die de gouverneurs om de eene of andere reden naar de oogen zien; dat bij voorkeur die lieden als leden voorgedragen worden, welke den gouverneurs welgevallig zijn; kortom, dat de K. R. geen zelfstandige opinie heeft en de gouverneurs alléén de wetgevende macht en het beheer der geldmiddelen in handen hebben, zonder echter daarvoor eenige verantwoordelijkheid te dragen, die alleen op den K. R. rust.

Of die beweringen waarheid bevatten, maakt ons onderwerp niet uit en staat niet aan ons om te beslissen. Slechts zij hier de opmerking gemaakt, dat het in eene kleine maatschappij als die van Curaçao, waar lieden van denzelfden stand vaak in familie- of vriendschapsbetrekkingen tot elkander staan; waar zelfs oogenschijnlijk geheel onafhankelijke personen toch allicht de gunst eens gouverneurs waardeeren, hetzij om hunzelfs wille, om de eer, die er in een vertrouwelijken omgang met een landvoogd gesteld wordt, hetzij ter wille hunner naaste betrekkingen, altijd zeer moeielijk zal blijven, lieden te vinden, die te allen tijde en bij alle gelegenheden hunne meening onafhankelijk kenbaar zullen maken. De vraag, die wij ons voorstellen te beantwoorden, is echter, of het toekennen aan Curaçao's ingezetenen van het recht van verkiezing der leden van den K. R. in het belang der kolonie zal zijn. Laat ons daartoe de maatschappelijke toestanden kortelijk overzien.

Het eiland Curaçao telt ruim 27.000 inwoners. Daarvan zijn \pm 3500 blanken; de rest maakt de gekleurde en zwarte bevolking uit en is geheel Rooms-katholiek. 1) Onder de blanken zijn \pm 2500 Protestanten en \pm 1000 Israëlieten. Deze laatsten, zoo goed als zonder uitzondering van Portugeeschen oorsprong, maken het welvarendste deel der bevolking uit en zijn voor het meerendeel vermogende kooplieden. Tot de Protestanten behooren voornamelijk voormalige en tegenwoordige ambtenaren en militairen en hunne afstammelingen: zij maken essentieel het Hollandsch element uit. 2) Het aantal welgezeten lieden onder hen is in hoegenaamd

1) Zie Koloniaal Verslag van 1893. Onder de Israëlieten zijn geen kleurlingen en onder de Hervormden slechts zeer enkelen.

2) De heer H. J. Bool acht het wenschelijk, dat ter versterking van het Hollandsch element in de kolonie een ruimer gebruik gemaakt worde van de bevoegdheid der Regeering, om Nederlanders als ambtenaren in de kolonie te benoemen. (*Vragen des Tijds*, Juni 1894.) Daardoor zou zeker het Hollandsch element in de kolonie versterkt worden, doch aan den anderen kant staan daar twee niet geringe nadeelen tegenover. 1e. Nederlanders, die iets beteekenen, zullen zich met geen te ondergeschikte betrekking in de kolonie tevreden stellen. Het vooruitzicht van het in de ambtenaarswereld slechts

geen verhouding tot dat onder de Joden. Onder de zwarte en gekleurde bevolking neemt het aantal grondeigenaars met den dag toe en vooral onder de kleurlingen vindt men reeds, voor hun stand, vrij veel welgestelde lieden. Meer en meer gouvernements-gronden worden aan de zwarten afgestaan en ofschoon de planters daarover wel klagen, bewerende, dat de eigenaars van dus bekomen gronden slechts leven ten koste der omliggende plantages, moet toch — daar het altijd onvoorzichtig is, de welvaart van een land van ééne enkele zaak te doen afhangen — de bedoeling van het Bestuur, om door het afgeven van gronden de belangen van den — laat ons het eens zoo noemen — boerenstand te bevorderen, ieders goedkeuring wegdragen, al kon er op dat gebied dan ook vrijwat meer worden gedaan. 3) De zwarten hebben op den blanke, wat den landbouw aangaat, bovendien veel voor. Zij hebben minder behoeften en kunnen zelf den grond bewerken, terwijl de blanken, gedeeltelijk wegens het klimaat, gedeeltelijk wegens vooroordeel, voor de cultuur hunner gronden van de zwarten afhangen. Het ligt dan ook in den aard der zaak, dat de gronden en eigendommen op het eiland mettertijd voor het grootste gedeelte aan de zwarten en hunne afstammelingen zullen toebehooren.

Indien al ooit, dan zal het zeker nog jaren duren, eer de leer, door Sir Charles Dilke verkondigd, dat in het toekennen van kiesrecht niet het bezit van eigendommen of het betalen van belastingen, doch intellectuele en moreele geschiktheid in aanmerking dient te komen, algemeen ingang zal vinden. Men mag dan ook gerust aannemen, dat aan het toekennen van kiesrecht aan Curaçao's ingezetenen de thans heerschende denkbeelden ten grondslag zullen liggen en, daar het het toekennen van kiesrecht voor de eerste maal geldt, niet op even uitgebreide schaal als in het moederland.

Wat de heer H. Pyttersen Tz. voor Suriname wil 4), namelijk, dat ter verbetering der bestaande toestanden, het meerendeel der bevolking invloed op de samenstelling der Staten moet worden toegekend, waarbij

tot de meest ondergeschikte posities te kunnen brengen, zal den slechts eenigszins be-
gaafden inboorling der kolonie er van terughouden, zich in het ambtenaars-corps te
doen opnemen, en de ambitie der ondergeschikte ambtenaren zal gelijk nul worden,
waardoor het gehalte van het corps minder zal worden. 2e. Ingezetenen der kolonie,
wetende, dat hunne zoons, zelfs bij gelijke kennis, bij den geboren Nederlander achter
moeten staan en dat deze laatsten bij voorkeur voor de vervulling der beste betrek-
kingen in aanmerking komen, zullen er minder vaak toe overgaan, hunne zoons voor
hunne opvoeding naar Nederland te sturen, iets, dat toch zeker aanmoediging verdient.

3) Hier zij echter de opmerking gemaakt, dat het zeker afkeuring verdient, gronden
af te staan, die niet tot bebouwing of als weidegrond geschikt zijn, of waarop de neger
geen bestaan kan vinden.

4) Zie het reeds aangehaalde opstel.

echter rekening gehouden moet worden met den aard en ontwikkeling der bevolking, zoodat de feitelijke overmacht niet worde geschonken aan hen, wier belangen bij de toekomst der kolonie niet betrokken zijn, of die niet in staat zijn, daarover naar behooren te oordeelen, achten wij voor Curaçao een onuitvoerbaar plan. Door een hoogen census te bepalen, zal een overwegende invloed toegekend worden aan de Israëlieten. Hoeveel deze lieden nu ook mogen bijdragen tot de welvaart der kolonie, gaat het toch niet aan, het bestuur eener kolonie in handen te stellen van lieden, die 1^o. voor het meerendeel kooplieden zijn en van wie men dus, menschelijkerwijs oordeelende, verwachten kan, dat zij alle belangen der kolonie aan den handel ten offer zullen brengen, en 2^o. noch door banden des bloeds, der historie of traditie aan het moederland verbonden zijn. Kon kiesrecht ingevoerd worden, en *blijven bestaan*, waaraan een lage census in het betalen van belastingen of het bezit van eigendommen, en een hooge maatstaf van intellectueele en moreele ontwikkeling ten grondslag lagen, de zaak zou een ander aanzien verkrijgen. Het overwicht der Israëlieten zou dan geneutraliseerd worden door de overige blanken en kleurlingen, onder welke laatsten men reeds genoeg lieden vindt, die in ontwikkeling bij den blanke niet behoeven achter te staan. Zulk eene regeling zal echter vooralsnog in de praktijk onoverkomelijke bezwaren opleveren. Een lage census zal reeds terstond de feitelijke overmacht in handen der zwarten en kleurlingen doen vallen. Het gemiddelde te houden in het bepalen van den census leert de praktijk, dat niet wel mogelijk is. Men dient niet uit het oog te verliezen, dat kiesrecht, eenmaal toegekend, niet in te trekken zal zijn; integendeel, uitbreiding zal gevergd worden — wij hebben er in Suriname reeds het voorbeeld van. Het is op den duur onmogelijk, dat eene overgrootte meerderheid van zwarten zich er in zal schikken, bestuurd te worden door eene minderheid van kleurlingen en blanken *onder hen*. Thans bemoeien de zwarten zich niet met politiek en vragen ook niet om inmenging in regeeringszaken. Zij leiden een onbezorgd leven, dankbaar voor de orde en rust, die hunne veiligheid van persoon en goederen verzekeren. Doch wijs hun eenmaal den weg, en zij zullen dien betreden. In het begin zullen zij wellicht hunne stem uitbrengen op die blanken of kleurlingen, welke hun door de R. K. geestelijkheid aangewezen worden, of op hen, die er werk van maken, hunne gunst te winnen. Spoedig zullen zij zich echter van hunne macht bewust worden: zij hebben Haïti voor oogen, en zullen zeer goed begrijpen, dat wat dáár gedaan werd, ook op Curaçao gedaan kan worden. De twee rassen staan scherp tegenover elkaar, en emancipatie noch gelijkstelling als leden eener zelfde maatschappij hebben er iets toe bijgebracht, de kloof, die hen scheidt, te verkleinen. De blanke ziet in den neger nog steeds zijn voormaligen slaaf; de laatste in den blanke nog steeds zijn vorigen tyranniëken meester, al erkent hij tezelfder tijd diens intellectueele en moreele meerderheid. Den kleurling echter veracht hij. In hem ziet hij een individu,

door banden des bloeds aan zijn eigen ras verbonden, dat zich als zijn meester wil gedragen, zonder dat eenig overwicht hem daartoe in zijne oogen het recht geeft. Hij gelooft zeer zeker, dat er van den blanke beter, rechtvaardiger en vriendelijker behandeling te verwachten is dan van den kleurling. Het toekennen van het recht tot inmenging in regeeringszaken, waarom hij niet vraagt, zal hij echter beschouwen als een teeken van onbekwaamheid in de blanken, om hem verder te blijven besturen. De onlusten in 1871 hebben maar al te duidelijk bewezen, hoe vatbaar hij is voor valsche voorstellingen; hoe hij zich door heethoofden met de onwaarschijnlijkste voorspiegelingen laat beheerschen. Hij zal zich spoedig voorstellen, dat het overwicht der blanken slechts op traditioneele ondergeschiktheid zijnerzijds berust. Hij zal vergeten, dat hij zijn tegenwoordigen staat van orde, rust en veiligheid aan de blanken verschuldigd is. De vrijheid, die hij aan Nederland dankt, zal hij zich slechts herinneren met een gevoel van geleden onrecht. Bewust van de minieme minderheid in aantal der blanken, aan zijne eigen rasgenooten de voorkeur gevende, zal hij weldra een overwegenden invloed uitoefenen, en de tijd zal komen, dat het geheele wetgevend lichaam uit enkel zwarten zal bestaan.

Welnu, vragen enkelen, waarom zouden zij zichzelf niet regeeren? Zulk eene vraag is een uitvloeisel van onbekendheid met de plaatselijke toestanden der kolonie, van vergelijking dier toestanden met die in het moederland of met die der grootere Engelsché koloniën. Dáár, in het moederland, is men in staat zichzelf te regeeren; Canada en Australië toonen eerst thans teekenen van vooruitgang, nu Engeland zich minder in hun inwendig bestuur mengt. Doch men kan dezelfde resultaten niet verwachten in onze West-Indische koloniën, daar de toestanden niet analoog zijn. Waar in het moederland het Kaukasische ras — naar vrij algemeen wordt aangenomen 1) — ver boven het Ethiopische verheven in natuurlijke geschiktheid en aanleg, eeuwen en eeuwen noodig gehad heeft om tot zijne tegenwoordige geschiktheid van zelfbestuur te geraken, kan men niet verwachten, dat de zwarten, die tot vóór 30 jaren in de verederende banden der slavernij verkeerden — een toestand, waaruit zij geenszins zichzelf opgeheven hebben, doch waartoe de Christenzin en een gevoel van menselijkheid van den blanke hen gebracht hebben — diezelfde geschiktheid aan den dag zullen leggen. Waar in Australië, Canada en Britsch-Guiana het overwicht in handen is van geboren Engelschen en hunne afstammelingen, bezielt met het verlangen, om Engeland's grootheid hoog te houden, die niet te bezoedelen door hunne daden, kan men van den zwarte, dien niets aan Nederland verbindt, geen nationaliteitsgevoel verwachten. Zou Engeland, zou Nederland er thans reeds toe over durven gaan, hunnen Oost-Indischen koloniën dien meerderen in

1) Oscar Peschel's Volkenkunde p. 449 seq.

vloed op eigen zaken toe te kennen, hen tot zelfbestuur rijp te verklaren? 1) Evenmin kan het raadzaam zijn, dien invloed, dat zelfbestuur thans reeds toe te kennen aan eene andere kolonie, waarvan de toestanden met veel meer recht met Oost-Indië dan met het moederland of de grootere Engelsche koloniën kunnen vergeleken worden, wat betreft de ontwikkeling of geschiktheid tot zelfstandigheid van het meerendeel der ingezetenen. Men stelle zich Nederland voor, waar ineens tien millioen negers van Afrika ingevoerd zijn, en men heeft den toestand, waarin Curaçao verkeerde op het oogenblik der emancipatie. 2) Men kenne dien negers het kiesrecht toe en men heeft den toestand, waartoe Curaçao onvermijdelijk moet geraken, indien reeds thans het kiesrecht wordt ingevoerd.

Hebben de dertig jaren van vrijheid dan niets voor de zwarten gedaan? Men zou deze vraag met eene andere kunnen beantwoorden: welken vooruitgang kan men in zulken korten tijd verwachten van een ras, dat gedurende eeuwen en eeuwen vrij genoeg geweest is en in die eeuwen geen merkbaren vooruitgang getoond heeft? Wat er van den vooruitgang der zwarten te Curaçao thans te zeggen valt, kan men nagaan, als men weet, dat niettegenstaande de ernstige pogingen van het bestuur, om hunne ontwikkeling te bevorderen door het oprichten en subsidieeren van scholen, niettegenstaande den onvermoeiden bekeeringsijver der R. K. geestelijkheid, nog twee derden van het aantal kinderen op Curaçao in onecht geboren worden; dat het O. M. ronduit verklaarde bij de terechtstelling eener vrouw, beschuldigd van poging tot kindermoord, dat het gevoel van schaamte, dat eene ongetrouwde moeder elders gevoelt, onder de lagere bevolking van Curaçao niet bestaat en de verdediger der beschuldigde zulks erkende. 3)

Wij willen hier geenszins mee zeggen, dat het negerras niet voor ontwikkeling vatbaar is, integendeel, wij zijn ten volle overtuigd, dat het Ethiopisch ras, onder gunstige omstandigheden, zich tot zekeren trap van beschaving zal opheffen. Wij wenschen er echter op te wijzen, dat de tijd, om aan den zwarte zijne verdere ontwikkeling toe te vertrouwen, nog niet gekomen is, en dat hij daartoe zonder leiding oneindig langer tijd zal noodig hebben dan met die leiding. Het is juist het gebrek aan eenige leiding, die den vooruitgang van het negerras in den weg staat; in zijne Afrikaansche bosschen is het vrij genoeg. De wegvoering in slavernij was de eerste stap ter beschaving van den neger, zijne emancipatie de tweede, doch rijpverklaring tot zelfbestuur op het tegenwoordig tijdstip en onder

1) Wij hebben hier, wat Engeland betreft, natuurlijk niet het oog op de plaatselijke besturen der centrums der Engelsche kolonisatie, zooals Bombay, Madras, Calcutta, waar de toestanden analoog zijn met die in Australië.

2) Op Curaçao werden pl. m. 10000-slaven geëmancipeerd, terwijl de bevolking bestond uit pl. m. 3000 blanken.

3) Zitting van het Hof van Justitie van 19 Juni 1894.

de tegenwoordige omstandigheden zal de derde niet zijn. Men haalt soms een enkel voorbeeld aan ten bewijze, dat de neger, indien hij slechts de gelegenheid tot ontwikkeling heeft, intellectueel noch moreel de mindere van den blanke is. Men vergeet daarbij echter ten eerste, dat uitzonderingen niets bewijzen, en ten tweede, dat zoo'n enkel individu zijne ontwikkeling en beschaving juist dankt aan de instellingen en het voorbeeld der blanken. Laat den neger — op zijn tegenwoordig standpunt van ontwikkeling, dat met dat van honderd jaar geleden geen merkbaar verschil oplevert — aan zichzelf over, en hij zal terugkeeren tot de zeden en gewoonten zijner voorouders. Wij hebben geen beter voorbeeld ten bewijze hiervan dan Haiti. Uitgerust met alle voordeelen en instellingen eener beschaafde maatschappij, trad het een eeuw geleden zijne onafhankelijkheid in. Wat is er nu van de voormalige orde geworden, wat is er van die instellingen overgebleven! Herhaalde revoluties bedreigen het leven en de eigendommen der ingezetenen; van orde, rust en veiligheid is geen sprake meer. Slechts op die plaatsen, die in onmiddellijk verkeer met de buitenwereld staan, is het verguldsel der wetten en instellingen der blanken nog te bespeuren. De laatste onthullingen, ons door Sir Spenser St. John van de toestanden op Haiti gedaan, bewijzen, dat afgodendienst en menschenoffers daar weer in zwang zijn, dat dierlijkheid en kannibalisme met al hunne afschuwelijkheden er weer den teugel vieren.

Er is geen reden om te veronderstellen, dat het elders anders zal gaan, tenzij generatie na generatie nog eerst voorbijgegaan is en de zwarte getoond heeft, dat hem de zorg voor eigen ontwikkeling toevertrouwd kan worden. De tijd zal komen, dat hij bewijzen zal, rijp te zijn tot de behartiging zijner eigen belangen, doch eeuwen van voorbeeld en leiding onder den blanke zullen daartoe eerst nog voorbij moeten gaan. Men kan de natuur te hulp komen, haar vooruitloopen niet. Er is geen voorbeeld van eenig volk, dat, op den laagsten trap van beschaving staande, na verloop van dertig jaren van zelfs de beste leiding eenige geschiktheid tot ordelijk zelfbestuur getoond heeft, en — wij gelooven dit gerust te kunnen voorspellen — zelfs nog niet na tienmaal dertig jaren zal het Ethiopisch ras die geschiktheid bezitten. Door den zwarte nu reeds voor te bereiden tot zelfstandig bestuur, zal het tijdstip, waarop hem de behartiging zijner eigen belangen geheel toevertrouwd is, dáár zijn, voor en aler hij er geschikt toe is. Men heeft gevraagd, of met toekenning van kiesrecht de Regeering zich niet tevens het recht zou kunnen voorbehouden, den al te overwegenden invloed van eenige partij te neutraliseeren. Het zou een middenweg zijn, doch een middenweg is hier niet wel mogelijk. De slechts dertigjarige ondervinding ten opzichte van Suriname heeft reeds geleerd, dat het stelsel van benoeming van regeeringsleden in een wetgevend lichaam niet aan het doel beantwoordt. Trouwens, als een volk eenmaal tot inmenging in regeeringszaken rijp verklaard is, is een toestand, die de regeering de macht toekent, om tegen den uitgedrukten volkswil in te handelen, op den

duur onhoudbaar. De »Gordon riots» op Jamaica, de gedurige opstootjes in Dominica, de demonstraties op Trinidad hebben bewezen, dat die stelling ook in de West-Indiën doorgaat. Ik herhaal het, wanneer eenmaal het kiesrecht is toegekend, zal uitbreiding er van noodzakelijk worden; de gekozenen zullen mettertijd het gehalte van het meerendeel der bevolking teruggeven en de zwarten zullen de macht in handen hebben vóór den tijd. De onhoudbare toestand, van een land, waarin de intellectueele minderheid geregeerd wordt door een ver beneden haar staande meerderheid, zal in het leven worden geroepen. Die blanken, welke iets voor de kolonie beteekenen, zullen zich in dien toestand niet schikken en nog vrijwillig het land verlaten, de overigen verdreven worden. Die kleurlingen, welke met de blanken gelijk staan of zich zoo beschouwd willen zien, zullen het lot der laatsten deelen, de rest met de meerderheid een spel spelen en een tweede Haiti zal in de West-Indiën verschijnen.

Men erkent vrij algemeen, dat de bestaande toestand verbetering eischt, en de vraag, die dan ook voor de hand ligt, is: op welke wijze die verbetering aan te brengen? Het antwoord daarop hangt af van de beantwoording eener andere vraag. Wenscht Nederland de West-Indische eilanden als eene kolonie te behouden of streeft het er naar, zoo spoedig mogelijk den band, die de kolonie aan het moederland verbindt, te verbreken en haar als een onafhankelijken staat in het leven te roepen? In het laatste geval is de weg zeer eenvoudig. Men kenne Curaçao meer invloed op eigen zaken toe; men verklare het rijp tot zelfbestuur en het doel zal binnen niet al te langen tijd bereikt zijn. Doch het zal niet ter eere van Nederland zijn en zijn prestige als koloniale mogendheid zal er onder lijden.

In het andere geval is er slechts ééne oplossing mogelijk. Wenscht Nederland de West-Indische eilanden — waarvoor onze voorouders zich zooveel opofferingen getroost hebben, zoo vaak hun goed en bloed veil hadden, doch die direct en indirect ook veel hebben bijgedragen tot de ontwikkeling van Nederland's handel — inderdaad koloniën te doen blijven, dan ligt slechts de weg open, den band, die hen aan het moederland verbindt, nauwer toe te halen.

Wij kunnen de meening van den heer H. Pyttersen Tz., als zou rechtstreeksche inmenging van het moederland in het bestuur der kolonie geene verbetering te achten zijn, geenszins deelen. Het is zeker waar, dat er in Nederland veel onbekendheid heerscht omtrent de koloniale toestanden en dat daardoor nationale belangen in West-Indië verwaarloosd zijn. 1) In deze onbekendheid is echter reeds verbetering te bespeuren: een voorloopig geologisch onderzoek is thans ingesteld en over het geheel hebben de geschriften van de professoren K. Martin, W. F. R. Suringar

1) Zie Prof. G. A. F. Molengraaff's artikel in *Vragen van den Dag*, 1892. (»Nationale belangen in West-Indië verwaarloosd»).

en G. A. F. Molengraaff er veel toe bijgebracht, in het moederland meer belangstelling in de West-Indische koloniën op te wekken. Verder moet men bij de beoordeeling dier heerschende onbekendheid niet uit het oog verliezen, dat de schuld niet geheel aan het moederland ligt. Nederland riep met het reglement op het beleid der regeering van 1865 een lichaam in het leven, waarvan met reden verondersteld mocht worden, dat het de belangen der kolonie zou voorstaan en die aan het moederland zou kenbaar maken. 1) Nederland stelde landvoogden over de kolonie aan, doch daarmee stelde het nog niet de belangen der kolonie uitsluitend in handen dier landvoogden, en het gaat niet aan, te beweren, dat Nederland door het benoemen van gouverneurs de geheele verantwoordelijkheid voor de kolonie op zich nam. Een wetgevend lichaam stond den gouverneurs ter zijde, en dat moet beschouwd worden de verantwoordelijkheid voor het grootste deel te dragen, zoolang de regeering in het moederland de behartiging der koloniale belangen zoo goed als geheel aan dat lichaam overliet. Al werd dan ook misschien dat lichaam in het leven geroepen door onbekendheid met de koloniale toestanden, men vergete niet, dat uit Curaçao zelf zoo goed als geen stemmen zich verhieven, om die toestanden bekend te doen worden en, waar het noodig was, op verbetering aan te dringen. Waar men zich in de kolonie zelve stilzwijgend bij de bestaande toestanden neêrlegde, was het eenigszins natuurlijk, dat men in het moederland geen moeite nam, om zich van de koloniale toestanden op de hoogte te stellen.

Laat echter de Regeering in Nederland zich de moeite getroosten, de verantwoordelijkheid voor het welzijn der kolonie op zich te nemen, zooals zij doet met de Oost-Indische koloniën, en meer belangstelling *moet* volgen. Er zal gezocht *moeten* worden naar gouverneurs, die voor hunne taak in alle opzichten berekend zijn, en »er is een groot verschil tusschen landvoogden, op wier bestuur niets aan te merken valt, en gouverneurs, van bijzondere geschiktheid en bekwaamheid», lieden, die in eene koloniale mogendheid als Nederland wel te vinden zijn. Als Nederland de geheele verantwoordelijkheid voor de kolonie op zich neemt, zal het trachten, die met eere te dragen, en men zal zich daartoe wel op de hoogte *moeten* stellen van alle toestanden. De taak der Regeering zal daardoor zwaarder worden, doch men heeft geen reden om te veronderstellen, dat zij zich geen meerdere moeite zal getroosten, indien zij inziet, dat zulks leiden zal tot bevordering der koloniale belangen. Te allen tijde heeft Nederland getoond, dat het niet schroomt, de verantwoordelijkheid voor de daden onzer voorvaderen op zich te nemen. Door de afschaffing der slavernij werd Nederland verantwoordelijk voor dien maatregel en men mag dan ook met eenig vertrouwen verwachten, dat het die verantwoor-

1) Art. 95 van dat reglement luidt: »De K. R. is bevoegd, de belangen der kolonie voor te staan bij den Koning, bij de Staten-Generaal en bij den Gouverneur.

delijkheid niet doe rusten op de kolonisten, die er door benadeeld werden, noch op onmondige zwarten, voor wie de blanke kolonist geen sympathie gevoelt en die alsnog wederkeerig geen toenadering tot dezen toonen. Laat ons dan hopen, dat Nederland — voor het tegenwoordige althans — zich tevreden stellende, eene daad van menschlievendheid verricht te hebben, niet duizenden natuurgenoeten de wijde wereld in sture, om hen tot hun vorigen trap van barbarisme terug te doen vallen. Laat ons hopen, dat het moederland niet langer den toestand doe voortduren, die de geheele verantwoordelijkheid der koloniale belangen van de schouders der landvoogden, en dus vande Regeering afneemt, om die te doen rusten op een lichaam, dat niet gezegd kan worden, de ingezetenen der kolonie te vertegenwoordigen. Wij zijn het volkomen eens met de woorden van den minister Thorbecke (door den heer Pyttersen aangehaald) »dat men, door eene maatschappij, die nog niet rijp is voor zelfbestuur, altoos aan den band te leiden, hare ontwikkeling niet bevordert en dat een goed plan van regeering zich niet richt naar 't geen men heden voor oogen ziet, maar opvoedt voor de toekomst».

een N.R. Doch er zijn ook overhaaste maatregelen, die onherstelbare gevolgen na zich sleepen, en 'we zijn eveneens overtuigd, dat de tijd tot rijpverklaring van Curaçao's ingezetenen tot zelfbestuur nog niet gekomen is, en dat slechts door zelve de verantwoordelijkheid op zich te nemen, zooals zij doet ten opzichte der Oost-Indische koloniën, de Regeering de belangen der kolonie Curaçao wezenlijk behartigen zal, en dat niet alleen voor de *naaste* toekomst. Al wordt daardoor ook de taak der Regeering zwaarder, zij zal de voldoening smaken, de belangen der kolonie bevorderd, de erfenis onzer voorvaderen in eere gehouden te hebben.

De vereeniging van de eilanden boven den wind onder één hoofd moet doorgaan voor een bezuinigingsmaatregel. Voor zoover thans is na te gaan, zal die bezuiniging f 6150 bedragen: de gezamenlijke traktementen en toelagen der gezaghebbers van St. Eustatius en Saba. Dit bedrag figureert echter alleen op papier, in werkelijkheid zal het zooveel niet belooopen. Den gezaghebber over de drie eilanden zal waarschijnlijk meer inkomen toegekend worden dan die van St. Martin thans geniet; elk eiland zal een plaatselijk hoofd van bestuur dienen te hebben, wien een renumeration zal moeten worden toegekend; de algemeene gezaghebber zal een paar keer 's jaars zijne ondergeschikte eilanden dienen te bezoeken en zaken van dringend belang kunnen er zijne tegenwoordigheid eischen — alle uitgaven, die een groot gedeelte der nominaal te besparen som zullen verslinden. Het is niet te verwachten, dat het toezicht over de inkomsten en uitgaven der ondergeschikte eilanden even goed behartigd zal worden door een karig bezoldigd, plaatselijk hoofd van bestuur — dat iemand van het eiland zelf zal moeten zijn — als door een onafhankelijk, vast gezaghebber,

kortom, de bezuiniging is zeer problematiek. Bovendien zal die bezuiniging niet in het belang der ondergeschikte eilanden zijn. Behalve dat hunne belangen niet zoo goed vertegenwoordigd zullen worden, zullen de meeste uitgaven te St. Martin geschieden, doch dit is juist het eiland, dat zulks het minst noodig heeft, terwijl met elke duizend gulden, minder uitgegeven op St. Eustatius en Saba, het bestaan van een paar ingezetenen gemoeid is.

Doch er blijven nog een paar belangrijker punten te behandelen over. Zal de vereeniging der drie bovenwindsche eilanden onder één hoofd ook splitsing in het beheer der geldmiddelen ten gevolge hebben? Zullen de tekorten dier eilanden door de overige eilanden der kolonie gedekt worden of zullen zij ten laste komen van Nederland's schatplichtigen?

Te St. Martin overtreffen de uitgaven de inkomsten met $f\ 43315.65^5$, waarvan een bedrag van $f\ 25654.65^5$ voor pensioenen van ambtenaren, die meerendeels slechts enkele jaren op het eiland gediend hebben en welk bedrag dus billijkerwijs niet geheel gerekend mocht worden als ten laste van het eiland te komen. De begrooting van St. Eustatius wijst een jaarlijksch tekort aan van $f\ 26121.66$, die van Saba van $f\ 15275.-$ 1) → Het is niet te verwachten, dat de inkomsten dier eilanden vermeerderen zullen, tenzij ernstige pogingen worden aangewend tot verbetering der toestanden, pogingen, die, met den tegenwoordigen staat der geldmiddelen der kolonie, wel niet te verwachten zijn. Van het invoeren van meer belastingen kan geen sprake zijn. De tegenwoordige gouverneur zelf verklaarde na zijne inspectiereis door de bovenwindsche eilanden in de openingsrede van den K. R. (1892), dat de toestand op die eilanden nog minder gunstig was dan hij verwacht had. Indien al ooit, dan zullen er zeker nog jaren moeten verlopen, eer de bovenwindsche eilanden hunne eigen kosten zullen bedruipen.

Indien Curaçao de tekorten der bovenwindsche eilanden zal hebben te dekken, zullen die eilanden er voorwaar slecht aan toe zijn. Er staat op Curaçao geen sympathie voor die eilanden. Het algemeen heerschend gevoelen omtrent hen is in weinig woorden terug te geven: laat ze voor zichzelf zorgen, zij zijn ons slechts ten last, bevrijd er ons op de een of andere manier van. Cijfers kunnen het bewijzen. Terwijl de uitgaven voor het eiland Curaçao van $f\ 348.493.59$ in 1879 stegen tot $f\ 453.675.24\frac{1}{2}$ in 1894, terwijl er dus thans aan dat eiland alléén honderduizend gulden meer ten koste gelegd wordt dan vijftien jaren geleden, bekromp men de uitgaven van het eiland St. Eustatius van $f\ 36.564.99$ tot $f\ 32.231.66$ in dezelfde jaren. 2)

1) De cijfers zijn genomen uit de ingediende begrooting van 1894.

2) De cijfers zijn genomen uit de ingediende begrootingen dier jaren. Onder het laatste bedrag is niet begrepen eene som van $f\ 1000$, afgestaan ter verandering der gouvernementskantoren in eene gezaghebberswoning, hetgeen ^{voor} jaarlijksche uitgave is.

Curaçao genoot ruimschoots van de verhoogde inkomsten der kolonie. Behalve de tegenwoordige landvoogd, die in de reeds genoemde openingsrede verklaarde: »dat groote veranderingen, ingrijpende maatregelen genomen moeten worden, willen de bovenwindsche eilanden niet geheel ten gronde gaan,» heeft niemand in de kolonie ooit zijne stem verheven om iets, al ware het ook het geringste, te doen ter verbetering der toestanden op die eilanden; nooit is er in den K. R. eene stem opgegaan, om ook die eilanden in den tijd van overvloed te hulp te komen. Zooals de toestand dus thans is, eischt hij reeds verbetering en het zal dan ook in het belang der »overige» eilanden zijn, indien het tegenwoordig ministerie de besproken comptabiliteitswet van zijn voorganger niet in de papiermand laat liggen of andere maatregelen zal nemen, om het beheer over de inkomsten der geheele kolonie niet uitsluitend in handen van ingezetenen van één eiland te doen blijven, opdat die inkomsten meer regelmatig de verschillende integreerende deelen der kolonie ten goede komen. Door het stellen der bovenwindsche eilanden onder één gezaghebber, zal onwillekeurig het denkbeeld geboren worden en meer en meer ingang vinden, dat die eilanden een soort van afzonderlijke kolonie vormen; de zwakke band, die hen thans nog aan Curaçao verbindt, zal spoedig geheel verbroken zijn, en de thans reeds met weerzin aan hen afgestane gelden uit de algemeene inkomsten der kolonie zullen nog meer bekribbeld en misgund worden. Wat er dus van zulk eene splitsing te verwachten is, ligt voor de hand: de bovenwindsche eilanden zullen hun totalen ondergang slechts te spoediger tegemoet gaan.

Er blijft nog een alternatief over. De drie eilanden kunnen eene afzonderlijke kolonie vormen, onder direct bestuur van het moederland. Zulk een maatregel zou o.i. dien eilanden ten goede komen. Nederland heeft te allen tijde getoond niet te schromen, zijne koloniën bij te springen en zich daarvoor veel opofferingen te getroosten, zoodat het dus ook te verwachten is, dat men in het moederland ernstige pogingen zou aanwenden, om die eilanden voor een totalen ondergang te behoeden, indien men zich daar met hun bestuur belastte. Doch tevens rijst hier de gewichtige vraag, of niet verbetering in de toestanden der drie eilanden aan te brengen is, zonder Nederland's schatplichtigen te bezwaren, en dan moet deze vraag — in verband met wat hierboven gezegd is geworden over het wenschelijke van verandering in het beheer der geldmiddelen — bevestigend beantwoord worden.

De vermindering der inkomsten der kolonie gedurende de laatste jaren is te wijten aan de non-exploitatie der phosphaat-ontginningen. De Aruba Phosphaat-Maatschappij beweert niet te kunnen exploiteeren door de daling van den prijs der phosphorzure kalk, tenzij het Bestuur het bij contract bepaalde concessierecht verlage. Wat er van deze bewering waar is, maakt hier geen punt van behandeling uit. Zeker is het echter, dat de bestaande toestand niet lange jaren meer kan voortduren: of de Aruba Phosphaat-

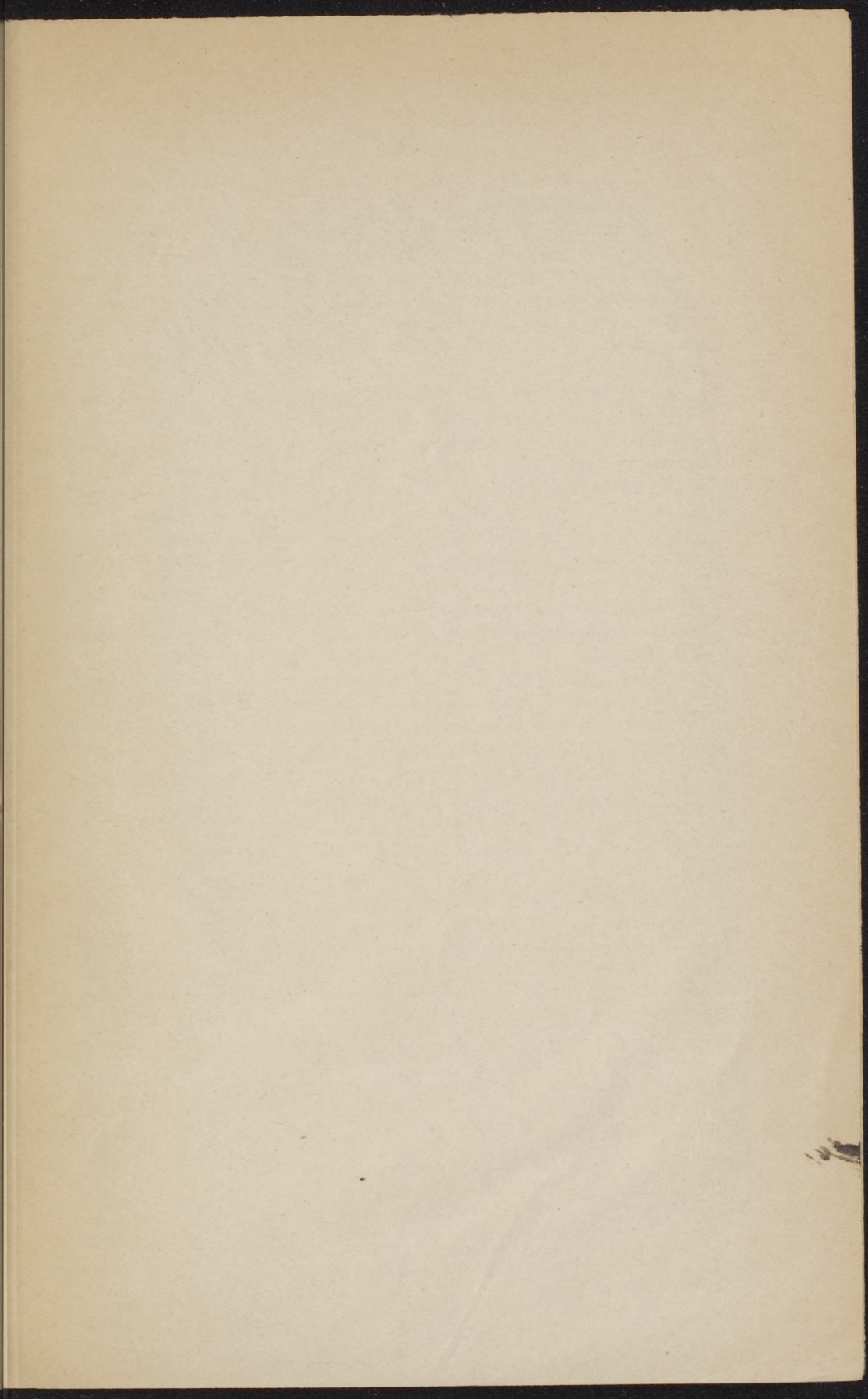
Maatschappij ziet van verlaging van het concessierecht af, of het Bestuur komt de maatschappij tegemoet, of het neemt zelf de exploitatie op zich. In elk dezer gevallen zullen de inkomsten der kolonie aanmerkelijk rijzen en batige saldo's zullen weer beschikbaar blijven. Wij erkennen, dat het dan eene eerste zorg van het Bestuur dient te zijn, om Curaçao's ingezetenen te ontlasten van de extra-belastingen, welke thans noodig zijn, om de tekorten der kolonie te dekken, doch tevens zal het daarna slechts billijk zijn, indien de overige eilanden op hunne beurt uit de batige saldo's herdacht worden.

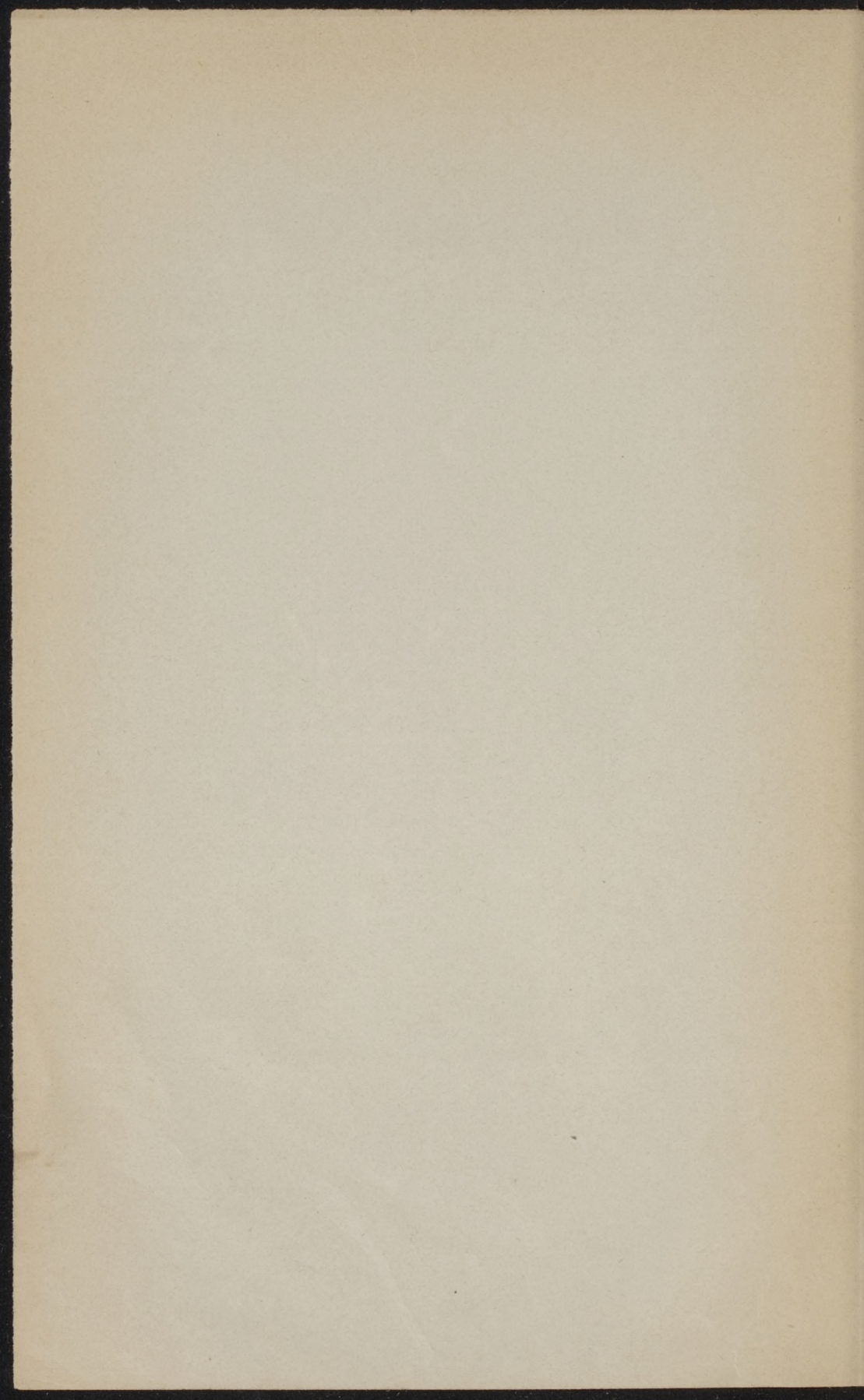
Men werpt mij misschien tegen, dat op de uitkomsten der fosphaatontginningen niet stellig gerekend mag worden; dat, als die eenmaal geheel ophouden te vloeien, Curaçao zelf misschien de hulp van Nederland zal behoeven, zoodat het dan hetzelfde zal zijn, of die hulp aan de geheele kolonie of alleen aan de bovenwindsche eilanden verstrekt worde. Wij antwoorden hierop: 1e. dat het, zonder buitengewone toevallen, die niemand voorzien kan, zeker nog jaren zal duren, eer die inkomsten geheel niet meer vloeien; 2e. dat tenminste in *die* jaren Nederland geen onderstand zal behoeven te verleenen; 3e. dat, wanneer batige saldo's beschikbaar zijn, die, zooals de ondervinding ten opzichte van Curaçao leert, gepaard gaan met vermeerdering der uitgaven, waardoor de mogelijk te verleenen onderstand slechts te meer zal bedragen; en 4e. dat een maatregel, als het afscheiden der bovenwindsche eilanden of het stellen daarvan onder één gezaghebber, strekkende om een miniem bedrag te bezuinigen, niet gerechtvaardigd wordt door de gevolgen, daaraan verbonden, n.m.: of eene bespoediging van den totalen ondergang dier eilanden, of eene onnoodige bezwaring van Nederland's schatplichtigen.

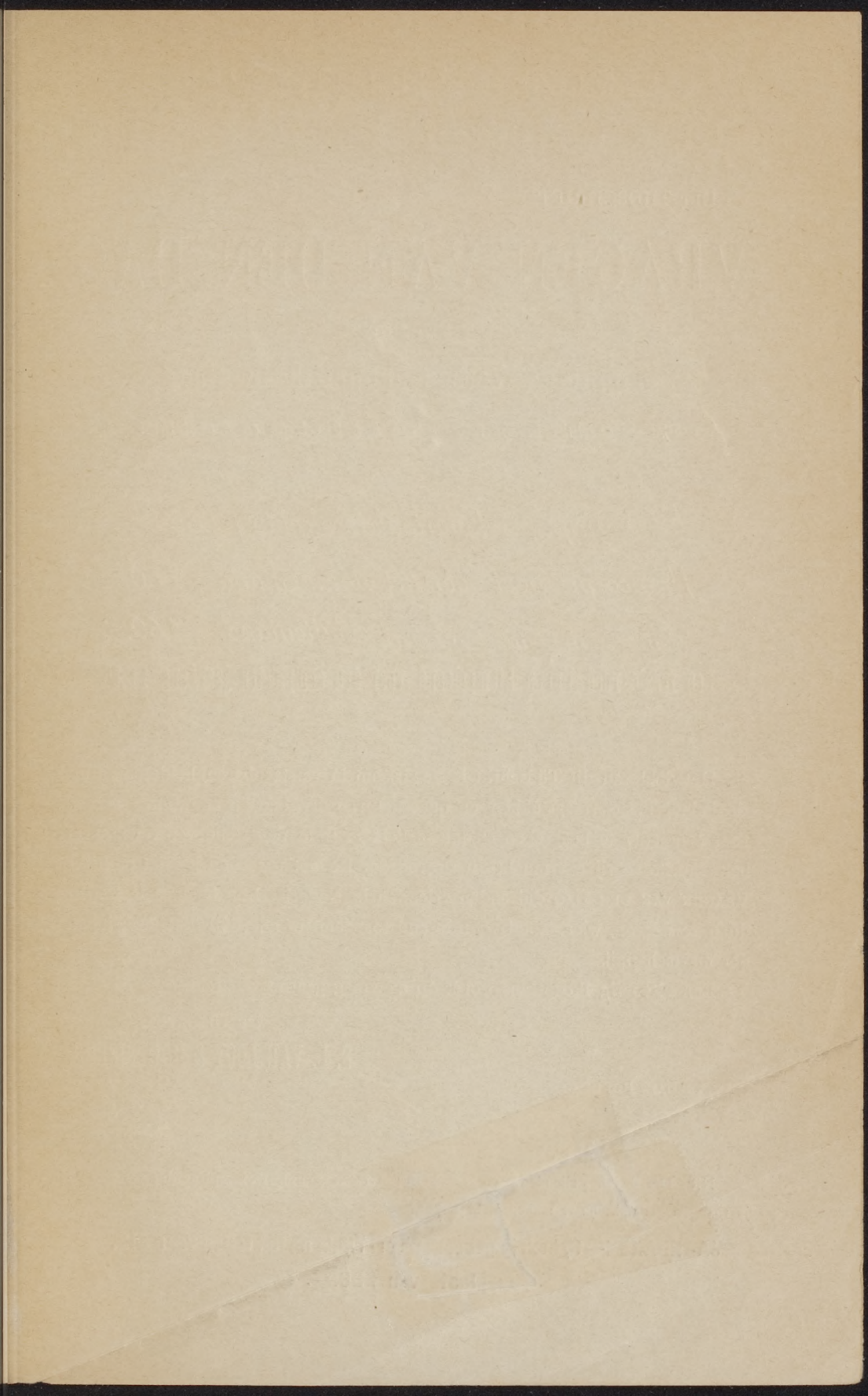
Curaçao, 10 Juli 1894.

J. H. J. HAMELBERG.

(De geachte schrijver maakt ons opmerkzaam op een zinstorende drukfout in zijn artikel over St. Eustatius op pag. 481 van dezen jaargang der *Vragen van den Dag*, waar in het getal, dat de uitgaven voor St. Eustatius aanwijst, een cijfer vergeten is. Daar wegens den afstand de correctie niet in handen van den schrijver kwam, werd dit niet opgemerkt.)







WIJZE VAN UITGAVE.

HET TIJDSCHRIFT

VRAGEN VAN DEN DAG

MET HET

Populair Wetenschappelijk Bijblad

verschijnt Maandelyks in Afleveringen van 5 à 6 vel, nu en dan Geïllustreerd.

De prijs per kwartaal is slechts f 1.35.

Franco per post voor het Binnenland f 1.50.

„ „ „ „ „ Buitenland „ 1.60.

Een fraaie rood linnen Stempelband voor den compleeten jaargang f 0.60.

Het doel van dit Tijdschrift is steeds, om in verstaanbaren, helderen vorm, de belangrijkste vraagstukken en quaesties van den dag op *verschillend* gebied voor een ieder te bespreken en toe te lichten. Door den steun van velen onzer bekwaamste schrijvers, mocht dit streven der Redactie worden bereikt en heeft VRAGEN VAN DEN DAG duizenden vrienden in Nederland en in onze Koloniën doen verwerven, wier aantal voortdurend toeneemt in alle ontwikkelde kringen der maatschappij.

Een uitvoerig Prospectus wordt op aanvraag gaarne verstrekt.

DE UITGEVERS,

S. L. VAN LOOY & H. GERLINGS.

AMSTERDAM, ROKIN 50.

NB. Om belangstellenden het aanschaffen van een compleet exemplaar der verschenen jaargangen gemakkelijk te maken is bepaald:

**JAARGANG 1—6, keurig gebonden verkrijgbaar te stellen voor f 12.—
in plaats van f 36.—.**